

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«СЛОБОЖАНСЬКІ НАУКОВІ ЧИТАННЯ:
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ГУМАНІТАРНО-ПРАВОВІ
ВИМІРИ»

24-25 жовтня 2024 р.

Харків

НТУ «ХП» 2024

ІНФОРМАЦІЙНА ЕКОНОМІКА ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

В.В. Яцина, к. е. н., доцентка

Харківський національний економічний
університет імені Семені Кузнеця
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

А.А. Бугайова, студентка
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Сучасна інформаційна економіка, заснована на цифрових технологіях, відкриває нові можливості для бізнесу та суспільства, але водночас створює серйозні виклики, такі як інформаційна нерівність та загрози кібербезпеці. У ХХІ столітті інформаційні технології стали основою економічного розвитку, трансформуючи способи роботи бізнесу та взаємодії зі своїми клієнтами. Інформаційна економіка відображає зміну парадигми, в якій знання та дані є ключовими ресурсами, а цифрові технології забезпечують їх ефективну обробку та використання. Однак, пропонуючи багато переваг, ці технології також створюють нові виклики, які потребують негайного вирішення.

За даними Міжнародної корпорації даних (IDC), у 2023 році витрати на цифрові технології зросли до 6,8 трильйона доларів США, що становитиме понад 25% світового ВВП. Однак 40% населення світу все ще не мають доступу до інтернету, що підкреслює проблему інформаційної нерівності. Кіберзлочинність також зросла на 30% порівняно з минулим роком, що свідчить про те, що бізнес та споживачі все більше наражаються на ризик.

Основними проблемами інформаційної економіки є інформаційний розрив, коли значна частина населення має обмежений доступ до цифрових технологій, та загрози кібербезпеці, які ставлять під загрозу ділову та особисту інформацію. Це призводить до економічної та соціальної нерівності та зниження довіри до цифрових платформ. Для подолання інформаційної нерівності слід впроваджувати державні програми, спрямовані на розширення доступу до інтернету, особливо в сільській місцевості та віддалених районах. Підвищенню цифрової грамотності населення можуть сприяти освітні ініціативи. Що стосується загроз кібербезпеки, то компаніям

слід інвестувати в новітні технології захисту даних і регулярно навчати своїх працівників найкращим практикам безпеки.

До перелічених проблем інформаційної економіки слід додати питання конфіденційності даних, яке набуває все більшого значення. З огляду на збільшення обсягу даних, які збирають і обробляють компанії, а також розвиток таких технологій, як штучний інтелект і великі дані, забезпечення конфіденційності стає важливим питанням. Масове стеження за користувачами, маніпуляції через персоналізовану рекламу та неналежне використання персональних даних можуть призвести до зниження довіри суспільства до цифрових платформ. Правові ініціативи, такі як Загальний регламент Європейського Союзу про захист даних (GDPR), вказують на важливість запровадження прозорих і справедливих механізмів збору, зберігання та використання даних. Державні органи та незалежні регулятори відіграють важливу роль у цьому процесі, забезпечуючи захист прав користувачів на приватність і прозорість у цифровій сфері.

Варто також враховувати, що цифрова трансформація змінює ринок праці. Автоматизація та впровадження нових технологій можуть призвести до зникнення багатьох професій, особливо тих, що пов'язані з рутинними завданнями. Це зумовить необхідність адаптації робочої сили до нових умов шляхом перепідготовки та підвищення кваліфікації. Уряди, бізнес та освітні установи повинні працювати разом, щоб створити умови для розвитку майбутніх навичок, таких як критичне мислення, програмування та управління складними системами. Іншим важливим аспектом є роль міжнародного співробітництва в інформаційній економіці. Багато загроз, таких як кіберзлочинність та інформаційна нерівність, мають глобальний характер і тому вимагають координації між країнами для вирішення цих питань. Міжнародні організації, такі як ООН та Світовий банк, можуть допомогти скоординувати зусилля з розвитку цифрової інфраструктури в країнах, що розвиваються, та забезпечити кібербезпеку на глобальному рівні.

Таким чином, інформаційна економіка є багатогранною та складною системою, яка вимагає стратегічного підходу з боку бізнесу, держави та суспільства. Тільки комплексний підхід до вирішення таких проблем, як інформаційна нерівність, кібербезпека, конфіденційність та адаптація ринку праці, може максимізувати потенціал цифрових технологій для сталого розвитку та зменшити соціальну нерівність.